

Cijnsrollen van de Augustijnen te Leuven in de Middeleeuwen

Moeilijk kan men de invloed overschatten die de Mendikantenorden hebben uitgeoefend in onze middeleeuwse steden door de nieuwe geest die zij huldigden: streven naar armoede van de ganse orde, volksprediking en verblijf tussen de stedelingen. Deze nieuwe orden, de Minderbroeders, de Predikheren en de Augustijnen, kenden dan ook een snelle uitbreiding. Vóór 1240 waren zij reeds alle drie te Leuven gevestigd in de straten die tot op de huidige dag hun naam zijn blijven dragen. In nauwe relatie met het stadsbestuur en met de volksgunst overladen, werden zij overstroomd door giften. Misfundaties en anniversaria werden bij hen gesticht ¹⁾,

¹⁾ Hendrik Pyliser en zijn echtgenote Aleyde Thuys, als overleden vernoemd op 15 okt. 1409, hebben hun anniversarium op 23 apr. bij de Minderbroeders en de Augustijnen, terwijl Hendrik bij de Dominikanen herdacht wordt op 16 okt. en in het klooster van Groenendaal op 5 okt. samen met zijn echtgenote; cfr H. DIJKMANS, *Obituaire du monastère de Groenendaal*, CRH in-8°, LI, Bruxelles 1940, p. 270. Zie ook not. 2.

Hendrik van Meensel en zijn echtgenote Margareta van Oppendorp schenken in 1401 aan de Predikheren een jaarlijkse cijns van 4 mudden graan en evenveel aan de Minderbroeders. Bovendien stichten zij een dagelijkse mis bij de Augustijnen, waar zij begraven zijn; cfr. J. MOLANUS, *Historiae Lovaniensium libri XIV*, II, ed. P. DE RAM, in *Collection des chroniques belges inédites*, CRH, in-4°, XXV, Bruxelles 1861, p. 737.

Jan Weghebroet, een Leuvense stadswisselaar, en zijn echtgenote Katharina Sampsoens stichten in 1401 drie dagelijkse missen, één bij de Augustijnen, één in St.-Barbarakapel en één in O. L. Vrouwekerk in de Tiense straat; cfr. MOLANUS, *op. cit.*, p. 773.

Maria Vanden Berghe, echtgenote van Jan vander Calsteren, sticht een dagelijkse mis bij de Augustijnen in 1407, cfr. MOLANUS, *op. cit.*, p. 691.

Jan Keyenoeghe, zoon van Lodewijk, sticht in hetzelfde klooster een dagelijkse requiemmis aan het hoofdaltaar bij testament van 1388, cfr. MOLANUS, *op. cit.*, p. 727.

want velen hielden eraan in hun kerken een laatste rustplaats te krijgen²⁾, en huizen en erven werden hun nagelaten of geschonken³⁾.

Het bezit van goederen in de dode hand werd echter te Leuven evenals elders, tegengegaan als een verarming van de stedelingen en een nadeel voor de stadskas die er immers geen belastingen kon op heffen: zo reeds in een oorkonde van 17 sept. 1306 door Jan II verleend. Geen enkele orde mag binnen Leuven een huis of erf bezitten buiten het verblijf waar zij in wonen. Als hun een goed wordt geschonken, moeten zij het binnen één jaar en één dag verkopen of verciynzen. Dit voorrecht werd de stad opnieuw bevestigd in 1378. Leuven zelf geeft een ordonnantie uit in okt. 1383 met dezelfde strekking⁴⁾. De ontvangst van cijnzen moest bij deze kloosters daardoor zeer belangrijk worden.

²⁾ Frank Uten Lyeminghe in 1346 overleden en begraven bij de Augustijnen (volgens A. EVERAERTS, S. A. L. 79, n^o 588).

Ridder Walter van Nethene, in mrt. 1351 overleden, ligt daar ook begraven met zijn echtgenote, cfr. MOLANUS, *op. cit.*, p. 741 en cijns 3.

Daar lag onder een prachtige grafzerk, nog zichtbaar in de XVIII^e eeuw, nog een andere ridder met dezelfde naam tussen zijn twee echtgenoten, Margareta vander Calstre en Aleidis. Hij overleed op 17 maart 1451 (S. A. L. 79, n^o 577).

In hetzelfde klooster hard Ard van Wilre, overleden in 1395, zijn graf (cfr. S. A. L. 79, n^o 579).

Boudewijn van Grave en zijn echtgenote Aleidis Boxhoren kozen bij testament in 1432 daar ook hun laatste rustplaats, cfr. MOLANUS, *op. cit.*, p. 715.

Hendrik Pyliser (volgens de XIX^e eeuwse verzamelaar overleden in 1396 en begraven bij de Augustijnen) en zijn vrouw Aleydis duiden in hun testament (A. R. B., O. O., 1^o Charterreeks 1516) het klooster der Minderbroeders aan en stellen daarvoor een som florijnen ter beschikking rustend op een weide te Wolverthem (11 febr. 1386) (S. A. L. 79, n^o 582). Waarschijnlijk zijn er hier twee gelijknamige personages in het spel.

Heer Lodewijk Pynnock zou eveneens bij de Augustijnen begraven zijn bij zijn dood in 1448 (S. A. L. 79, n^o 589); hij wordt in een akte van 12 nov. 1414 geciteerd als « mamburnus », voogd, van het klooster der Augustijnen (E. POULLET, *Sire Louis Pynnock*, Louvain 1864, p. 26).

Godfried Uten Lyeminghe, gestorven in 1425, werd er eveneens begraven (S. A. L. 79, n^o 581 en cijns 51).

³⁾ Zo bijvoorbeeld laat Godfried De Wolveren en zijn zuster Swane in 1273 een erf over, in de Koestraat bij het Augustijnenklooster, aan de Eremieten van Augustinus en in 1343 laat Simon Viellacor hun een huis na in dezelfde straat, volgens J. RIVIVS, *Rerum coenobii Lovaniensis ordinis eremitarum S. Augustini* (= 132 ff. van dl. IV van N. DE TOMBEUR, *Annales conventus Lovaniensis*), f. 49 en 90. Over Rivius (1599-1665), Augustijner theoloog en historicus cfr. H. VANDER LINDEN, *Rivius J.*, in *Biographie nationale de Belgique*, XIX, p. 383-6.

⁴⁾ R. VAN UYTVEN, *De onroerende goederen van het voormalig Augustijnen-*

Van de Augustijnen zijn ons een volledige cijnsrol en twee fragmenten van vóór 1450 bewaard gebleven, terwijl van de XVII^e eeuw nog een tamelijk belangrijk aantal soortgelijke dokumenten bestaan in het Provinciaal archief der E. P. Augustijnen te Gent ⁵⁾. Reeds J. Wils heeft de oudste gesignaleerd en er een beschrijving van gegeven ⁶⁾. De tweede rol van een obituarium der Leuvense Augustijnen is inderdaad samengesteld uit oudere reeds gebruikte vellen perkament. De rol in kwestie, 21 cm. breed en 5,54 m. lang, bestaat uit 10 vellen door touw aan mekaar bevestigd en geeft aan de ene kant een jaargetijdenlijst van 1 juli tot 31 december, opgesteld door N. De Tombeur ⁷⁾. Op de achterkant vindt men, chronologisch gerangschikt, de namen van de paters overleden tussen 23 dec. 1662 en 22 jan. 1670 en, na een vrij grote tussenruimte, een lijst van geestelijken nog in leven in 1813. Op de vellen 4 tot 9, gedeeltelijk overschreven door de naamlijst van 1813, vindt men een cijnsrol van 1399. Het vel 10 is een fragment van een oudere rol, in het vervolg aangeduid als A. Daarbij treft men als omslag nog een vel aan, 22,5 cm. breed en 67 cm. lang en sterk beschadigd, van nu af B genoemd. De drie stukken zijn in gothisch schrift gesteld. Van de volledige rol en B is de inkt zeer bleek en op A zijn de letters veel groter en in zwarte inkt. De opschriften boven elke parochie en de « C » vóór elke cijns zijn in het rood, maar op de rol van 1399 werd enkele malen purper gebruikt in de plaats van rood.

Een netelig probleem is dat der datering van de verschillende rollen en de latere aanvullingen. Van de volledige rol weten wij alleszins dat hij oorspronkelijk werd opgesteld in 1399. A is klaarblijkelijk ouder ⁸⁾. De aanvullingen van A dateren waarschijnlijk

klooster te Leuven in de XVIII^e eeuw, in Bijdragen tot de Geschiedenis bijz. van het oud Hertogdom Brabant, XXXIX (1956), p. 8-9.

⁵⁾ Archief Augustijnen Gent, Fonds Leuven: 45 (1572-1600), 44 (1608), 42 bis (1610), 43 (1634), 46 (1626), 17 (1714-15) en 39 (1777).

⁶⁾ J. WILS, *Obituaire des Augustins de Louvain*, in *AHEB*, XXXX (1904), p. 348-442. J. CUVELIER, *Inventaire des archives de la ville de Louvain*, Louvain 1928, 4195, vermeldt het als obituarium, maar spreekt niet over de cijnsrol.

⁷⁾ Over de Augustijner compiler cfr. N. TEEUWEN, *Nicolaus de Tombeur O. E. S. A. (1657-1736) en zijn « Provincia Belgica »*, in *Augustiniana*, VI (1956), p. 659-693.

⁸⁾ Cijns 56 is een aanpassing en aanvulling door de oorspronkelijke hand van 1399 van cijns A4; cijns 58 is in 1399 overgeschreven naar een latere toevoeging aan A.

van 1378-80 vermits 1° cijns 94, gesticht zeker vóór 12 sept. 1380, niet wordt aangetekend in de aanvullingen van A, 2° de data van verschijnen der geïdentificeerde personen telkens naar die periode verwijzen ⁹⁾, en 3° de oorspronkelijke hand zelf van 1362 moet zijn. Inderdaad in 1413 wordt nog Jan vanden Mortere vernoemd reeds door de oorspronkelijke hand van A vernoemd ¹⁰⁾ en Hendrik van Winksele, hier ook vermeld ¹¹⁾, is nog in leven in 1411. Moet de oorspronkelijke hand van A dus van na 1350 zijn, — anders is de vermelding van Jan vanden Mortere en Hendrik van Winksele niet te verklaren —, toch moet zij van vóór 1370-78 zijn, periode waarin de aanvullingen van A werden aangebracht. Vermoedelijk is A dus de *Rotula censuum de A. 1362*, door Tombeur tussen zijn bronnen vernoemd ¹²⁾. B is duidelijk van jongere datum ¹³⁾, wellicht van ca. 1410-20, gezien 1° de vermelding van Jan vanden Mortere als nog levend en 2° het feit dat de uiterste data van vermelding van de geïdentificeerde personen 1379 en 1412 zijn ¹⁴⁾. De aanvullingen op de rol van 1399 moeten dus stammen uit de jaren 1400-1410, de uiterste data ons bekend van de vermelde personen zijn 1379-1411 ¹⁵⁾. De aanvullingen van B dateren dan van na 1420 en vóór 1445 want de uiterste vermeldingen van de in deze cijnzen optredende personages zijn 1374-1441 ¹⁶⁾.

De cijnzen zijn gerangschikt volgens de vijf parochies en verder volgens de straten. Wij hebben ons veroorloofd de volgorde van de beide fragmenten te wijzigen om zo dezelfde cijnzen naast mekaar te kunnen vergelijken. Om de werkelijke volgorde aan te duiden hebben wij ze laten voorafgaan van cijfers die ook het citeren vergemakkelijken. De C die de cijnzen telkens voorafgaat hebben wij weggelaten.

De meest gebruikte munten of, — beter gezegd, — rekenmunten, zijn chronologisch gerangschikt; het *lb. bone monete*, de *oude groot* en het *lb. pay*. De *d. bone monete* of *goede ghelde*

⁹⁾ Cfr. A6 en A7. Cijns A7 dateert van 1378 volgens nota 59.

¹⁰⁾ A15.

¹¹⁾ A24.

¹²⁾ N. DE TOMBEUR, *Annales conventus Lovaniensis*, IV, f. 145.

¹³⁾ Cijns 53 wordt aangepast in cijns B9; in cijns 46 wordt Jakob de Hoselt vernoemd als levend en in B 4 is hij overleden.

¹⁴⁾ B 3 en B 16.

¹⁵⁾ Cijns 98 en 85.

¹⁶⁾ B 4 en B 13.

wordt in de XIV^e eeuw herleid als zijnde één negende van de oude groot ¹⁷⁾ en heeft dus een intrinsieke waarde van 0,45 gr. zuiver zilver. Hij werd waarschijnlijk geslagen onder Hendrik III van Brabant (1248-61). Met de oude groot is bedoeld de zilveren groot van Tours van Lodewijk IX van Frankrijk (1226-1270) die als vaste rekenenheid tot in de XV^e eeuw een belangrijke functie blijft vervullen: hij vertegenwoordigt een vast gewicht fijn zilver, 4,04 gr. ¹⁸⁾. Het lb. pay. is de voornaamste Brabantse rekenmunt en komt overeen met 1,79 gr. zilver ¹⁹⁾.

Men kan zich een idee vormen wat deze waarden in het werkelijke leven vertegenwoordigden als men ze even vergelijkt met enkele prijzen en lonen die wij uit de stadsrekeningen van die jaren noteerden. Om één dag steen schoon te maken krijgt men in febr. 1400 3 lb. 4 s. pay. en om één roede (ca. 32,61 m²) te plaveien ontvangt een straatplaveier 32 lb. 4 s. pay. ²⁰⁾. Een mudde (ca. 232 m³) kolen kost in febr. 1400 7 lb. pay. en een gelte (bijna 3 l.) rijnwijn 8 lb. pay. ²¹⁾. Om één mis te lezen ontvangt een Augustijn van de stad 24 s. pay. in 1396 ²²⁾.

De cijnsrol van 1399 bevat in het totaal 122 cijnzen, de aanvullingen van latere datum meegerekend, voor een totale opbrengst van ongeveer 570 lb. pay. Dit waren zeker niet de enige cijnzen die de Augustijnen ontvingen. Zo betaalde de stad hun elk jaar een cijns van 2 lb. pay., deels met Kerstmis en deels met St. Jan (24 juni), die Wouter van Dormale vroeger trok van goederen die onteigend waren voor de bouw van de vesten in 1355-56 en die hij hun had overgegeven ²³⁾. Lodewijk Keyenoeghe heeft hun een cijns op de stadshalle geschonken van 2 oude groten ²⁴⁾.

¹⁷⁾ S. A. L., rek. 4996, f. 103 v^o en H. VAN WERVEKE, *Monnaie de compte et monnaie réelle*, in *RBPH*, XIII (1934), p. 133.

¹⁸⁾ H. VAN WERVEKE, *art. cit.*, p. 135.

¹⁹⁾ Men kan het gewicht zilver van het lb. pay. berekenen door de gelijkstelling 1 lb. pay. = 1 ²/₃ Vlaamse groot, die zelf in 1399 1,07 gr. zilver bevat. Men komt dan op een gewicht voor het lb. van 1,79 gr., cfr. H. VAN WERVEKE, *De Vlaamse munthervorming van 1389-90*, in *Nederl. Historiebladen*, I (1938), p. 336-347 en de bibliografie aldaar.

²⁰⁾ S. A. L., rek. 5006, f. 11 en 12.

²¹⁾ S. A. L., rek. 5006, f. 13 v^o en 24.

²²⁾ S. A. L., rek. 5005, f. 128 v^o.

²³⁾ S. A. L., rek. 5019, f. 54 v^o - 55; cfr. cijns 59.

²⁴⁾ S. A. L., *ibid.*

Isti sunt census fratrum Heremitarum Sancti Augustini Lovanii in festo Natalis Domini persolvendi, conscripti in hac rotula anno Domini MCCCXCIX.

IN PAROCHIA SANCTI PETRI

1. Primo de confraternitate beati Johannis Evangeliste 5 lb. 10 s.
2. It. in Waccarumstrate de domo in qua moratur domina de Wachkerzele 3 lb. pag.
3. It. in die Guldenmouwe ad duas cameras que quondam fuerunt domini de Netensis 7 lb. pag.
4. It. Hansekent ex parte fratris Symonis multoris 3 lb. pag.
5. It. in vico Augustiniensi ab Henrico Penreman 40 s. ende 40 s. quos dabit prior de Birbaco.
6. It. ad domum Sygeri dicti Sloetmakere iuxta Steenbrugghen 20 s. pag.
7. It. iuxta cimiterium nostrum ad domum conventus in quo moratur Elizabet Parijs 3 lb., *modo tenet Olivier Taelman*.

In parochia... in rode inkt.

2. Deze zin is gebareerd.
7. Hier begint vel V. Aanvulling van hand I. (De latere toevoegingen zullen wij in de tekst onderlijnen en in nota beschrijven). Quo: sic!

1. 1340 *florebat in ecclesia nostra Confraternitas S. Johannis Evangelistae*... N. DE TOMBEUR, *op. cit.*, IV, f. 147. Hij citeert trouwens zijn bronnen. Elders bewijst hij zelfs dat het broederschap St. Jan Evangelist als patroon had (*op. cit.*, I, f. 489 vlg.) en niet St. Jan de Doper zoals Rivius (*op. cit.*, f. 106 v^o en 112) beweert. Dezelfde vergissing maakte ook J. WILS, *art. cit.*, p. 348).
2. De Koestraat: huidige Vaartstraat (E. VAN EVEN, *Louvain monumental*, Louvain 1860, p. 98).
3. Heer Walter van Nethene, ridder, had zijn praalgraf in de Augustijnenkerk; hij overleed in mrt. 1351; cfr. RIVIVS, *op. cit.*, f. 98-98 v^o; MOLANUS, *op. cit.*, p. 741 en not. 2.
4. Jan Hansekint erkent op 8 juli 1386 zich voldaan voor het nadeel hem gedaan door Willem de Tielt jun. (S. A. L. 7301). Symon de Molne (verkeerde lezing voor Molnere ?), priester, wordt vernoemd op 11 sept. 1380 (WILS, *art. cit.*, p. 413).
5. Augustijnenstraat.
An. 1466 vendidimus domum et curtem sitam ibid. (Augustijnenstraat) inter bona Nicolai Smissemam et bona Prioratus de Bierbeke... (N. DE TOMBEUR, *op. cit.*, IV, f. 136 v^o).
6. Steenbrugge; brug in de Brusselse straat, cfr. VAN EVEN, *op. cit.*, p. 105.
7. De Augustijnen hadden een kerhof bij hun klooster sinds 15 aug. 1270, cfr. WILS, *art. cit.*, p. 349.

8. It. supra hospitale Sancti Barbere 7 $\frac{1}{2}$ s. pag.
 9. It. in die Hevelstrate ad domum quondam magistri Johannis de Duren 10 s. pag.
 10. It. ex opposite Halle supra domum Johannis de Mechlinia et domum Johannis vanden Ende vel Garrielmakere; ille ambo domus tenentur 1 caponem et 1 grossum veterem.
 11. It. in Craechovestrate ad domum sororis fratris Petri dicti Schoeteler 30 s. pag.
 12. It. ad domum quondam Petri dicti Schoeteler prope Cleestuickers 4 lb. pag.
 13. It. ex parte mense Sancti Spiritus 4 $\frac{1}{2}$ lb. pag.
 14. It. Franco Aurifaber supra forum ad domum suam 53 s. 4 d.
 15. It. in Waccarumstrate ad domum Mathildis Mondijns 1 caponem ende 13 d. bone monete de Franconis de Calstris ex opposito cimiterio nostro.
 16. It. ad domum domine dicte Rattemans 2 capones et 20 d. bone monete quos dabit Rodolfus Raboede de domo sua retro ad domum suam.
-
8. St. Barbarahospitaal: in de huidige straat met die naam, cfr. VAN EVEN, *op. cit.*, p. 234.
 9. Jan van Dorne, priester, nog vermeld op 31 okt. 1389 (WILS, *art. cit.*, p. 422). Hevelstrat: de huidige Kollegeberg (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 112).
 10. Jn van Mechelen, een wijngaardenier, vernoemd op 5 febr. 1390 en 14 jan. 1394 (S. A. L. 7705 & 7302).
 11. TOMBEUR vernoemt in 1362 een Petrus Scoteleere (*op. cit.*, IV, 148 v^o en II, f. 782). Is de priester van die naam in het obituarium van zijn hand vermeld op 1 jan. 1262 (S. A. L. 4195, in dato 1 jan. en WILS, *art. cit.*, p. 355) dezelfde persoon en het verschil van juist een eeuw het gevolg van een verstróoidheid? Wij vermoeden het: deze cijns kan moeilijk uit de XIII^e eeuw zijn, want het lb. pay. is een veertiendeeuwse munt. Cfr. ook 12, 41 en B 1.
 12. Cfr. 11.
 14. Franco van Ysscha of Frank Aurifaber de Ysscha, vernoemd op 2 aug. 1367, 28 juli 1373 en 15 juni 1388 als vennoot of borg van Thomas vande Putte, een Leuvense stadswisselaar. Hij is waarschijnlijk een bloedverwant van de Augustijn Hendrik van Ysscha; cfr. S. A. L. 7301 en cijns 101.
 15. Mathilde Mondijn, echtgenote van Franco van Calsteren. In 1379 erkent Godfried van Ophem aan haar, toen reeds weduwe, een schuld van 100 lb. oude groten (S. A. L. 7705, 25 jan. 1379). Haar man Franco wordt o. m. vernoemd in 1374. Cfr. M. TITS, *L'évolution du patriciat Louvaniste des origines à la fin du XIV^e siècle*. Onuitgeg. lic. thesis Leuven 1955, p. 112 en passim; en cijns 31.
 16. Radulf Rabode dictus Trumpere, gehuwd met Helermina Ghisel, wordt vermeld op 25 nov. 1381 en 15 juli 1390 (S. A. L. 7705). Een niet met hem te identificeren Radulf Raboede, broer van Hugo Raboede, treedt op in dezelfde akte van 25 nov. 1381 en verder nog op 25 april 1383 en 22 aug. 1393 (S. A. L. 7705 en 7302).

17. It. ad domum et curtem Arnoldi de Dormale iuxta claustrum nostrum 3 $\frac{1}{2}$ lb. pag. ad domum Godefridi Piers.
18. It. in die Dorpstrate ad domum Johannis Lymyghs quondam domini Nycholai Pols 9 s. pag.
19. It. supra anguluum de Vurustrate vertentem ad sanctum Petrum ex opposito Alardi Zedelere 25 s. pag.
20. It. in die Scrijnstrate ad domum quondam Godefridi de Novo Ponte in proximis bonis magistri Brunis 50 s. pag.
21. It. in eadem platea ex parte domine Zedelere supra domum magistri Petri fabri 20 s. pag.
22. It. supra angulum in de Dorpstrate Quintinus Pistor 40 s. pag.
23. It. ad domum Jacobi de Gelria, ledertouwere, ex opposito Ludovici de Lapide 3 lb. pag. ex parte Hynricus (*sic*) Wichus.
24. It. supra forum piscium ex parte de Begarde supra domum Florencij de Vogelere iuxta domum Johannis de Neckerspoele 15 s.
25. It. ad domum Heynrici Volberch 5 s. in proximo domo Heynrici de Wildere.
26. It. in Slachtstrate Willelmus de Thenis 3 lb. pag.
27. It. supra domum Jacobi de Tornaco 3 lb...
28. It. in die Coestrate prope nos ad domum et quondam mansionem quondam... pro Gerardo...
29. It. in Steenstrate Godefride de Lapide 2 plecken.
30. It. in de Vurustrate supra domum quondam Vijt int Caer 20 s. pag.

18. Hier begint vel VI.

20. Laatste deel haast onleesbaar door een zwarte vlek.

26. De straatnaam is zwart gemaakt.

27 en 28. Het einde van de zinnen is onleesbaar wegens zwarte vlekken.

18. De Dorpstraat = De huidige Diestse straat, cfr. VAN EVEN, *op. cit.*, p. 96.

19. Alard de Zedelere wordt vermeld als borg van Gielis de Rike op 6 dec. 1374 (S. A. L. 7301) en op 1 juni 1378 als zaakwaarnemer van Lysbette Coman (zijn vrouw ?) (S. A. L. 7705). Hij was gehuwd met een Elisabeth, in het obituarium van Groenendael vernoemd. Hijzelf werd vermoord op 17 dec. 1379 en herdacht in St. Geertrui-abdij te Leuven, cfr. DIJKMANS, *op. cit.*, p. 170.

Vurustrate: straatje dat langs de Voer loopt tot aan de vesten bij de IJzermolen. Het deel van het straatje van de Brusselse straat tot de Minderbroedersstraat draagt de naam Kapucienen-Voer (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 107).

20. De Schrijnmakersstraat, voor de Leuvenaars nog altijd Schrijnstraat.

26. Willem de Thienen wordt vermeld op 4 nov. 1380. Hij had voor die datum goederen bezeten in de Wierinc naast goederen van Jan de Roede (S. A. L. 7706, f. 19 v^o).

Slachtstraat: Astridlaan langs de Dijle (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 105).

29. Steenstrate: deel van de Brusselse straat tussen de Markt en de Predikherenstraat (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 104).

31. It. in de Scepstrate ex parte domine de Calstris uxoris Franconis 6 lb. pag.
32. It. Uda Herenmaes 18 s. 6 d. et 1 hellinc pag. supra domum Johannis dicti Boede, textoris tapitorum, iacentem infra domum Edelhers Johannis.
33. It. in vico Augustiniensi de domo super cymiterium nostrum 25 lb.
34. It. supra domum Willelmi Sceimeke 20 s. ex parte Beatrice Pauwels in Scepstrate.
35. It. ex parte Jacobi Gruters supra forum iuxta Waltero Kemerlincs 20 s. quos nunc tenet Johannes Cleevere.
36. It. ex parte Godefridi Hevertals ad domum suam 40 s.
37. It. ex parte Henrici Cesaris supra Rodenborch 20 s.
38. It. ad domum Johannis Nouts pro anniversario suorum uxorum 7 lb. 10 s. et 5 lb.
39. It. ex parte Joannis de Honseim super domum Godefridi Stockelpot in Steenstrate supra conum vici in Wierinc 10 s.
40. It. ex parte Johannis Krixteen et uxoris eius unum mutonem annuatim.

40. Aangevuld door hand 1.

31. De Mechelse straat van de Margaretaplaats tot de Vismarkt (cfr. VAN EVEN, *op. cit.*, p. 100-101), in de volksmond nog altijd Schipstraat. Cfr. 15.
32. Oda, dochter van wijlen Walter Herenmaes, doet afstand van een cijns van 40 s. op een huis dat toebehoorde aan wijlen Jan Boede, tapijtwever op 6 aug. 1336, cfr. BOURGUIGNON, *Inventaire des archives de l'assistance publique de la ville de Louvain*, Tongres 1933-34, 5043.
Dat zelfde jaar doet zij afstand van een cijns van 37 s. 1 d. op zekere huizen op de markt (nu de Oude Markt) aan Walter Esteen. Deze rechten komen later in bzit van de Augustijnen (cfr. RIVUS, *op. cit.*, p. 85).
35. Jan Godenards, meier te Leuven, laat in naam van de hertog aan Jakob de Grutere een huis bij de Sluismolen over op 17 juli 1364 (cfr. BOURGUIGNON, *op. cit.*, p. 810).
Walter Kemerlinc treedt op als borg voor Gielis de Rike op 22 sep. 1374 (S. A. L. 7301).
37. Hendrik de Keyzer treedt op 22 sep. 1374 op als borg van Gielis de Rike (S. A. L. 7301) en wordt reeds vermeld op 21 sep. 1362 (S. A. L. 7704).
Het huis « Rodeborch » op de Markt wordt nog vermeld op 27 mei 1446 (BOURGUIGNON, *op. cit.*, 5402).
38. Cfr. 43.
39. De Wieringstraat nog altijd in de Brusselse straat uitkomend.
Jan van Honseem vernoemd op 28 jul. 1371, cfr. BOURGUIGNON, *op. cit.*, 5686; cfr. 115.

IN PAROCHIA
SANCTI MICHAELIS

(Fragment A)

41. Primo ad domum
Vermille ad an-
gulum ubi Paro-
chianus de sancti
Mychaelis mora-
tur ex parte Petri
Scotelere 20 s.
pag.
42. It. ex parte domi-
celle Rox 20 s.
pag. supra ean-
dem domum.
43. It. extra portam
ad domum unius
mandemekers
iuxta domum Ter
Clockken ex parte
Johannis Nouts
20 s. pag.
44. It. in de Hoel-
strate ex oppo-
sito capelle sanc-
te Marie 7 lb. ex
parte domicelle
Lombaerts.
45. It. ad domum
Mathildis Kete-
lers ex parte
Margriete Smeds

IN PAROCHIA... in het rood.
Hier begint vel VII.

(Fragment B)

1. Primo ad domum
Vermille ad an-
gulum prope
Quackelhers ex
parte Petri Sco-
telere 20 s. pag.,
solvit...
2. It. ex parte do-
micelle Rox 20 s.
supra eandem
domum ; *solvit*
prochianus Sanc-
ti Mychaelis.
3. It. ad domum
Mathildis Kete-
lers ex parte
Margrite Smeds

Titel ontbreekt in B.

- B 1. Aangevuld door
hand 1.
B 2. Aangevuld door
hand 1.

41. En B 1: cfr. 11.

43. Cfr. 38.

44. De huidige Tiense straat, cfr. VAN EVEN, *op. cit.*, 115.

45. en B 3: Margriet Smeds of Smeeds ontvangt op 28 juli 1412 4 ellen laken ter waarde van 52 plakken omdat zij de markt dagelijks schoonmaakt (S. A. L., rek. 5013, f. 123 v^o).

versus cimiterium
beati Mychaelis
10 s. pag.

46. It. ex parte Johannis de Outheverlis ad domum in qua residet Jacobus de Hoselt, sartor, super domum Wilhelmi Noppe in de Holstrate 10 s. pag.

1. It. in Dorstrate ad domum Ludovici dicti Gans 1 caponem 12 d. bone monete.

versus cimiterium
sancti Michaelis
10 s. pag.

4. It. ad domum quondam Jacobi de Hoselt, sartoris, ex parte Johannis de Outheverlis 10 s. pag. *supra domum Wilhelmi Noppe inde Hoelstrate.*
7. It. ex opposito capelle sancte in de Holstrate ex parte domicelle Himbarts 7 lb. pag.
8. It. in de Vlemingstrate heren Kepers *supra bona Johannis Bogaert* 9 lb.; *modo tenet domina Barts.*

B 4. Aangevuld door hand I.

B 7. Waarschijnlijk *Virginis* vergeten.

B 8. Aangevuld door hand I, en opnieuw aangepast door hand II.

B 4. Willem Noppe vermeld als borg van Gielis de Rike op 22 sept. 1374 (S. A. L. 7301).

B 8. De huidige Vlamingstraat.

Jan Bogart zoon van wijlen Pieter wordt vernoemd op 7 dec. 1458 en 3 sept. 1460 als koper van een huis in de *Ocialistrate* (S. A. L. 8605, 8606, 8607).

2. It. in Dorpstrate
penes ameydam
ad domum Erle-
bouts 10 s. pag.
47. It. in platea sanc-
te Katherine ad
6 cameras Ludo-
wici de Lapide
30 s. pag. et ex
parte Franconis
Barbitonsoris nos-
tri 20 s.
48. It. ex parte Jo-
hannis Cupere
20 s.
49. It. ad domum
Petri Leep ex
parte Diederici
Eenoogs 20 s.
pag.
50. It. in de Dorp-
strate domina
Gielijs 1 cap.
12 d. bone mo-
nete.
51. It. in de Grim-
strate ex parte
Godefridi de
Lyeminghen 3 lb.
2 $\frac{1}{2}$ s.
10. It. in plathea
sancte Katharine
ad 6 (*quattuor*)
cameras Ludovi-
ci de Lapide 30 s.
pag.
11. It. in die Grijm-
strate van Goerts
weghen uten Lie-
minghen 3 lb.
2 $\frac{1}{2}$ s. op een
hoefken ghele-
ghen tusschen
47. Aangevuld door
hand I.
48. Gebareerd.
- B 10. Aangepast door
hand II.
- B 11. Aanvulling van
hand III.

47. St. Katherinaveld: velden tussen de Bondgenotenlaan en de Tiense straat;
VAN EVEN, *op. cit.*, p. 115.

51. en B 11: Gord uten Lyeminghe, zoon van Gord, ontvangt samen met vier
anderen een schuldbekentenis van 200 lb. oude grote (S. A. L. 7705) op
11 sept. 1387.

Daarnaast zou ook kunnen bedoeld zijn Gord ex Lyeminghe, zoon van wijlen
Frank, ontvanger van de Tafel van de H. Geest, op 8 jan. 1377 vernoemd
(S. A. L. 8478). Cfr. not. 2.

Grimstraat: de huidige St. Maartensstraat, VAN EVEN, *op. cit.*, p. 97.

52. It. in de Grijstrate liberi Andrei ex parte Jacobi de Velpe 15 s.
53. It. ex parte Ludovici Heverlincs ad domum suam 14 s. pag.
54. It. in de Dorpstrate ad domum Henrici Pylisers ex parte Egidii de Herent 4 gr. vet. et unum diem fenalem.
55. Van nu af onduidelijk wegens het overschreven zijn door het chronologisch obituarium.
3. It. in de Grimstrate liberi Andrei ex parte Jacobi de Velpe 30 s. pag.
6. It. inde Grimstrate liberi Andree ex parte Jacobi de Velpe 15 s. pag.
9. It. in de Dorpstrate super domum Ermoldi Coc ex opposito Grimstrate ex parte Ludovici Heverlincs 14 s. ; *Arnoldus de Stuedbroec solvit ; solvit Geert de Coc.*
- B 9. Aangevuld door hand I en opnieuw aangepast door hand II.
54. Hendrik Pyliser is samen met twee anderen schuldeiser van Walter vander Hueght voor 40 lb. oude groten (S. A. L. 7705, 15 dec. 1390). Op 17 sep. 1398 wordt hij vernoemd als stichter van een cijns (cfr. BOURGUIGNON, *op. cit.*, 1681). Tussen 1373 en 1386 bekleedde hij verscheidene malen het schepenambt (volgens M. VAN WONTERGHEM, *De Sociaal-Economische Toestand van de Leuvense Schepenen van 1378 tot 1406*, onuitgeg. lic. thesis, Leuven 1956, p. 24-51) en was samen met Gord van den Berghe controleur van het kwartier Leuven in het groot onderzoek van 1389 (cfr. J. BOLSEE, *La Grande Enquête en Brabant* (CRH in-8°), Bruxelles 1929, p. XXVIII). Hij is waarschijnlijk overleden op 15 okt. 1409 (*ibid.*, 2870, 4076, 4113) (Cfr. nota 1 en 2). Hij verwerft 3 dagmaal land te Holsbeek te houden van de hertog van Brabant als « waghengoed » (27 mei 1381, S. A. L. 4539) en op 4 juni 1387 verwerft hij daarbij alle de « waghengoede » die Arnold en Jan Lombaert daar hielden

55. It. in de ...strate
Henricus Ever
20 lb. pag. modo
tenetur domina
Baets.
56. It. supra domum
Reinsoen de Leo-
dio quam nunc
tenet Arnoldus
de Moelenbeke
in die Grijm-
strate; nunc te-
net Symon de
Hont.
4. It. supra domum
Reynscon de
Leodio quam
nunc tenet Ar-
noldus de Mullen-
bec en di Grim-
mestate 40 s.
pag.
12. It. supra Rein-
schon de Leodio
quam tenet Sy-
mon de Hont
40 s. pag. ghe-
legghen in die
Grijmstrate ex
parte Vilhelmi
Lumbaert.
13. It. op den Key-
berch ex parte
Johannis dicti
Kupers, solvit
Peter Willemare
20 s.
57. It. supra do-
mum Godefridi
5. It. supra domum
Godefridi Adams
14. It. supra domum
Codes Adams
55. Gedeeltelijk onlees-
baar; aangevuld door
hand I.
57. ...Huelsel(ar): de
laatste letters zijn
onleesbaar.
- B 13. Aangevuld door
hand I.
- B 14. Aangevuld door
hand I.

van de hertogin (S. A. L. 4547). Een half bunder de «torpoel» een half bunder land en bos aldaar staat hij af aan Jan Vogel mits een Hollandse florijn en een Gelderse florijn cijns per jaar (1 aug. 1403, S. A. L. 4566). Zijn vrouw Aleide Thuus moet kort na hem gestorven zijn (S. A. L. 8515, 22 april 1410).

- B 12. Willem Lombart geeft samen met twee anderen een kwijting aan Jan Weghebroet van een zak tarwe (S. A. L. 7705, 25 feb. 1379). Bij de taxatie van ca. 1390 staat Willem aangetekend voor 10 s. oude groten te betalen in St. Pietersparochie (cfr. J. CUVELIER, *Contribution à l'histoire financière et démographique de Louvain*, BCRH, CVIII (1943), p. 19). Hij staat op 26 nov. 1392 een jaarlijkse rente van 20 mudden haver af aan ridder Hendrik van Wenckzele, zoon van Willem. Zijn testament dateert van 23 okt. 1395 (BOURGUIGNON, *op. cit.*, 166 en 5688).
- B 13. Peter Willemaer, zoon van Wouter, biedt op bij de verpachting van het vleeshuis in 1409 (S. A. L. 4965). Hij heeft een testament gemaakt op 28 juli 1433 en 23 juni 1441, cfr. BOURGUIGNON, *op. cit.*, 131 en 2095.
- 57, A 5, B 14. Walter de Hulselaer, priester en dispensator, overleden op 16 dec.

- Adaems 20 s. pag. supra Keyberch iuxta capella ex parte fratris Walteri de Huelsel(ar). 20 s. pag. supra Keyberch iuxta capellam ex parte fratris Walteri de Hulzelar. 20 s. pag. opden Keyberch iuxta capellam ex parte fratris Volteri de Hulselar ; *Mechtels Seghers*.
58. It. extra ultimam portam super domum et curtem quos nunc tenet Henricus de Dieste 1 lb. pag. 6. *It. extra ultimam portam op een stuc lants et supra domum quam nunc tenet Henricus de Dyest 50 s.* 15. It. extra ultimam portam op een stuc lants Henricus de Diest solvit 20 s. pag.
59. It. extra ultimam portam ad dexteram manum super domum et curtem ex parte Walteri de Dormale quem nobis solvit Theodoricus Sartor 5 lb. ; *Henricus de Niet duos florenos renenses.* 7. *It. extra portam supra domum et curtem ex parte Walteri de Dormale 5 lb. pag.* 16. It. extra ultimam portam in proximo orto ex parte Walteri de Dormale 5 lb.
60. It. idem tenet nobis annuatim
59. *Theodericus Sartor 5 lb. gebareerd en vervangen door Henricus... van hand l.* A 6. Latere aanvulling van hand A. A 7. Aanvulling van hand B.
60. Gebareerd.

1325 (WILS, *op. cit.*, 433 en DE TOMBEUR, *op. cit.*, II, p. 780: 1325 P. *Walterus de Huslaer erat Dispensator monasterii*). Hij laat een huis na op de Keyenbergh aan de Augustijnen mits een cijns van 40 s. (DE TOMBEUR, *op. cit.*, IV, f. 147).

Keyberch: de huidige Bogardenstraat (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 96).

- 58, A 6, B 15. Hendrik van Diest wordt vermeld als wever op 13 nov. 1382 (S. A. L. 7705) en op 30 mei 1394 als bezitter van een wijngaard (S. A. L. 7302).
59. *Nondum vero septuagesimus octavus annus (1378) pervenerat ad calcem, cum Waltherus de Dormale mandavit de bonis suis promptioribus solvi Fratribus Augustinianis quinque illos aureos denarios quos ei debebat sodalitas B. Marie Virginis erecta Lovanii in aede ad Portam Thenensem*, cfr. RIVIUS, *op. cit.*, f. 132 v°. Cfr. nota 23.

4 cap. et 9 s. cum
3 d. bone mo-
nete.

lt. 30 s. pag.

61. *It. in Baclein-
strata supra u-
num ortum quod
tenet Godefridus
Mombor 4 gr.
antiquos.*

62. *It. in Dorpstrate
supra domum et
curtem Walteri
de Eesmale, car-
pentatoris, ex
parte Egidii Nese
7 lb. 10 s.
Solvit her Gielys
Stickere.*

63. *It. supra domum
et curtem Theo-
derici Presbyteri
in Bakeleinstrate
10 s. ex parte
Wilhelmi de
Houtheverlis.*

17. *(It. in Dorpstrate
supra domum et
curtem) Walteri
de Eesenmale
(carpentatoris) ex
parte Egidii Nese
7 lb. 10 s. pag.
Solvit her Gilijs
Stickere.*

5. *It. supra domum
et curtem in Ba-
keleynstrate do-
mini Theoderici
presbyteri 10 s.
ex parte Wilhel-
mi de Houthe-
verlis.*

61. Aanvulling van
hand I.

62. Aanvulling van
hand I; hier begint
vel VIII.

63. Aanvulling van
hand I.

B 17. Aanvulling van
hand II; sterk be-
schadigd, door ons
aangevuld.

B 5. Aanvulling van
hand II.

61. Bacleinstraat: Vital de Costerstraat (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 98).

63. Willem van Outheverle, gezworene in 1379 van de ambachten, nam in die hoedanigheid deel aan vele zendingen o. m. naar de graaf van Vlaanderen en de hertogin van Brabant (S. A. L. rek. 4996 bis, f. 113 en 119). Op 7 juni 1374 leent hij samen met Walter van Calstre en Hendrik van Oerbeke 100 lb. oude groten aan Frank van Glymes (S. A. L. 7301).

IN PAROCHIA
SANCTI QUINTINIIN PAROCHIA
SANCTI QUINTINIIN PAROCHIA
SANCTI QUINTINI

64. Primo in prepositostrate ad domum quondam Daniel Rike ex parte Gherardi Wijchus 17 s. 6 d. *et uxoris eius* 35 s. pag.

65. It. ad domum Katherine dicte Ferijs supra Schaveymont ex parte domicelle de Rode 6 s. bone monete.

66. It. in prepositistrate ad angunden Holenwech extra portam ad domum de Ton 4 cap. 4 s. bone monete.

8. Primo ad domum Katherine dicte Ferijs supra Schaveymont ex parte domicelle de Rode 6 s. bone monete.

11. It. ad domum Naens prope Holenwech 4 cap. et 4 s. bone monete.

9. It. prope portam ad domum den Spieghel ex par-

18. It. ad domum Katherine dicte Ferijs supra Schaveymont ex parte domicelle de Rode 3 s. bone monete.

IN PAROCHIA... in rode inkt.

64. 17 s. 6 d. doorgehaald; *et uxoris*: aanvulling van hand 1.

A 11. Aanvulling van hand B.

A 9. Aanvulling van hand B.

B 18. Gebareerd.

64. De Proosstrate: de huidige Naamse straat, cfr. VAN EVEN, *op. cit.*, p. 112.

Daniël de Rike draagt een cijns van 20 d. op een huis in de Dorpsstraat, waar vroeger de school in was, over aan Arnold de Rike, een stadsklerk, op 1 maart 1379 (S. A. L. 4537).

Hij was leenman van de heer van Rotselaar (A. R. A., Kerk. Archief, cartularium van St. Geertruiabdij te Leuven 10256-10271, akten 543, 544); zijn echtgenote was Elisabeth, dochter van Hendrik van Calsteren. In 1368 verkoopt hij een molen buiten de Redingenpoort (S. A. L. 7301, 13 mei 1368). Hij moet gestorven zijn vóór 1384 (H. VANDER LINDEN, *Rapport...*, in BCRH, LXXII (1903); 29-8-1384).

65. Schaveymont: heuveltje dat vroeger bestond in de huidige Beriotstraat (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 114).

66. Holenweg: Sneppenbergh (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 113).

- te Gherardi Wij-
chuus 17 s. pag.*
67. It. Perrijstrate
ad domum Heyn-
rici dicti Kempe,
Willem Rogghe
solvit 40 s.
68. It. supra tres ca-
meras prope
Vlieghemolen ex
parte Katherine
de Dormale 10 s.
pag.
69. It. ad domum et
curtem Johannis
dicti Blankaert
iuxta forum vac-
carum 40 s. pag.
70. It. ad domum
Gherardi de Aken
ex parte Johan-
nis de Kessele
in platea sancti
Quintini 17 s.
71. *It. ad angulum
den Borwech ex*
10. It. in Percstrate
ad domum Hen-
rici dicti Kempe
40 s.
12. It. supra tres ca-
meras prope
Vlieghemolen ex
parte Katherine
de Dormale 10 s.
pag.
13. It. ad domum et
curtem Johannis
dicti Blankaert
iuxta forum vac-
carum 40 s. pag.

71. Aanvulling van
hand I.

67. en A 10: Parkstraat.

68. Vlieghemolen: molen op rechter Dijle-arm nabij de Zwarte Zusters (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 82).

69. Koemarkt: St. Antoniusplaats (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 109).

Jan Blankaert: magister in artibus van de universiteit van Parijs in 1348 (H. DENIFLE, *Cartularium Universitatis Parisiensis...*, II, p. 642).

70. St. Kwintenstraat: de Naamse straat vanaf de Parkstraat tot de Naamse poort (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 112).

Een Jan van Kessel verschijnt als wijngaardenier op 14 juni 1395 (S. A. L. 7302) en op 6 aug. 1413 ontvangt hij een weide van 3 dagmaal van Jan Hoechet mits een cijns van 3 Hollandse gulden (BOURGUIGNON, *op. cit.*, 4136).

De Jan van Kessel vernoemd in 1330, 1351 en 1370 is hier waarschijnlijk niet bedoeld vermits zijn erfenis verdeeld wordt in 1370 (BOURGUIGNON, *op. cit.*, 5722, 1048 en 341): als deze cijns van hem afkomstig was zou hij allicht als latere toevoeging in fragment A reeds vermeld worden.

71. Borchwech: verbindingsweg, nu verdwenen, tussen Naamse straat en de Wolvenpoort (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 113).

parte Franconis
Berdeken 20 s.
pag.

IN PAROCHIA
SANCTI JACOBI SUPRA BIEST

IN PAROCHIA
SANCTI JACOBI SUPRA BIEST
(Fragment A)

- | | |
|---|---|
| <p>72. Primo supra Leyam ad domum Johannis dicti de Mortere, solvit domina Berners 3 lb. pag.</p> <p>73. It. ad domum et curtem Egidi Barbitonsoris et Johannis Wevels indivisim in Platheia que dicitur Vriesenstrate 2 cap. ende 4 s. bone monete.</p> <p>74. It. supra horreum Gerardi de Lare 5 s. pag.</p> <p>75. It. ad curtem Margriete Sybels supra angulum vici dicte Mennenstrate 4 cap. 2 s. bone monete.</p> <p>76. It. in Boutersemstrate ad domum et curtem Ghertrudis de Colonia Johannes Gofeus</p> | <p>14. Primo prope Minnenbrugge in proximo domo ex parte Elie dicte Tinte 5 s. pag.</p> <p>15. It. supra Leyam ad domum Johannis dicti de Mortere 3 lb. pag.</p> <p>16. It. ad domum et curtem Egidii Barbitonsoris et Johannis dicti Wevels indivisim in platheia que dicitur Vriesenstrate 2 cap. et 4 s. bone monete.</p> <p>17. It. ad curtem Margarete Sybels supra angulum vici dicti Mennenstrate 4 cap. et 2 s. bone monete.</p> <p>18. It. in Boutershemstrate ad domum et curtem Ghertrudis de Colonia 14 s. pag.</p> |
|---|---|

IN PAROCHIA... in het rood.

Hier stopt de later overgeschreven tekst.

75. 2 s. bon. mon. gebareerd.

76. Aangevuld door hand 1; nadat J. Gofeus solvit gebareerd werd.

IN PAROCHIA... in het rood.

72. en A 15. Op 2 jan. 1413 draagt Jan vanden Mortere, natuurlijke zoon van Jan vanden Mortere, monnik van de abdij van Vlierbeek, een huis in de Grijmstraat over aan Willem van Mutsenberg mits een cijns van 4 sisters rogge (S. A. L. 4574).

Moeilijk uit te maken wie van beiden bedoeld is: misschien de vader daar de cijns reeds voorkomt in fragment A.

73. Vriesstrate: De Verbrande Poortgang (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 105).

75. Mennenstraat: Mannekensstraat.

76. Boutersemstraat: de huidige Kaboutermansstraat (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 107).

- solvit 14 s. pag., *modo tenet Katerina de Tenis, bagina.*
77. It. in eadem Plathea ad domum ex opposito Petri dicti Ypermans Johannes Baert solvit 15 $\frac{1}{2}$ s. pag.
78. It. supra Bollenborne ad domum Marie Quinque 40 s. pag.
79. It. in plathea militis ex parte Clemencie Pinnox annuatim 3 gr. vet. supra duas domos.
80. It. ad domum Bastini dicti Kethelere quam nunc tenet Johannes de Rippelmonde 20 s. pag.
81. It. prope portam de Biest ad domum Johannis Haveloes ex parte Alidis de Binkheem 10 s. pag.
82. It. ad domum et curtem
19. It. in eadem platea ad domum ex opposito Petri dicti Ypermans 15 $\frac{1}{2}$ s. pag.
20. It. supra Bollenborne ad domum Marie Quinque 40 s. pag.
21. It. ad domum Bastini dicti Ketelere quem nunc tenet Godefridi Cole 20 s. pag.; *Gord de Ruppelmont.*
22. It. Hinricus de Rode zidere ex opposito capelle sancte Margarete ex parte domine de Herent 10 s. pag.
23. It. prope portam de Biest ad domum Johannis Haveloes ex parte Aleydis de Binchem 10 s. pag.
24. It. ad domum et curtem Hin-
81. Gebareerd.
82. In purpere inkt.
- A 25. Aangevuld door hand A.

77. en A 19. Bedoelde goederen zijn reeds in zijn bezit vermeld op 13 dec. 1390 en zijn gelegen naast een huis met hof en toebehoorten van Jan Tijtverlies (S. A. L. 7705).

78. Bollenborne: tussen de huidige Tervuurse poort en de Mechelse poort, gebied buiten de vestingswal. Cfr. W. BOONEN, *Geschiedenis van Leuven*, p. 403.

79. Clement Pynnock is de dochter van Jan Pynnock en de zuster van Hendrik, Lodewijk, Wouter en Jan Pynnock. Zij is gehuwd met Wouter Roelant (S. A. L. 7707, 3 jan. 1393 en POULLET, *op. cit.*, p. 13-15).

A 22. St. Margrietkapel: aan de Voer en de hoek van de Brouwersstraat (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 235).

81 en A 23: Jan Haveloes, tapijtwever, ontvangt van Catherina, dochter van Arnold Molitor, klerk, een huis in de Bieststraat mits een erfelijke cijns van 8 lb. op 12 nov. 1303 (S. A. L. 4434).

Biest-poort: poort van de eerste ringmuur in de Brusselse straat (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 29).

82 en A 24: Hendrik van Winksele maakt op 3 nov. 1410 en 29 maart 1411 deel uit van een Leuvense delegatie (S. A. L. 5011, f. 50 v^o en 97 v^o).

Bruel: de huidige Brouwersstraat (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 103).

- Heynrici de Wincksele, carpentatoris, in den Bruel 30 s. pag.
83. It. pro anniversario Petri Momboer 10 lb. et unum cap. ex opposito capelle sancte crucis.
84. It. ex Johannis Ramake 5 lb.
85. It. Cesar institoris 22 $\frac{1}{2}$ s. prope capellam sancte Crucis; *modo tenet Petrus Snepaert.*
86. It. ex parte fratris institoris 30 s. prope domum Cesaris; *modo tenet Collaert Gallicus.*
87. It. Petrus dictus Roede supra Ridderputte in qua domo nunc moratur Heynricus de Putte in de Boelhaghe 20 s. pag.
88. It. ad domum et curtem Walteri de Scribeke que quondam speactabant ad Arnoldum de Wilselis, patrem fratris Egidii iunioris in Kalkovestrate 30 s. pag.
89. It. op 16 roeden Wigaerds gheleghen in de Boelhaghe ieghen Gielis Nees was met 1 gr. antiq. ex parte Johannes rici de Winckensele, carpentatoris, inden Bruel 30 s. pag.
25. It. supra Ridderputte ex parte Petri dicti Rode 20 s. pag.
85. Aangevuld door hand I; de «C» A 25. Aanvulling van hand A. voor deze cijns is in purper.
86. Aangepast door hand I.
89. Aanvulling van hand I.
83. H. Kruiskapel: over de Voer (BOONEN, *Geschiedenis van Leuven*, p. 45).
85. Petrus Snepart was stadsknaap in het begin der xv^e eeuw (cfr. 8 mei 1410, S. A. L. 5010, f. 113; 24 aug. 1411, S. A. L. 5013, f. 13). Op 30 nov. 1411 krijgt hij een vergoeding *van sijne silveren bussen de hem was genomen bi Crevencore in dorloge vore Hain ieghen den hertoghe van Orluens* (S. A. L. 5013, f. 51 v^o).
- In een akte van 1 maart 1395 wordt hij vernoemd als *sartor* (S. A. L. 7302).
86. Cfr. 85.
87. Boelhaghe: de huidige Donkerstraat (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 106).
88. Egidius de Wilsle was subprior en overleed op 17 feb. 1370 (WILS, *op. cit.*, p. 365).
- Kalkovestraat: de huidige Ierse Predikherenstraat (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 106).

de Brievere et solvit Henricus Scolier.

90. It. in Broecstrate supra domum Johannis Hoechboesch 40 s.

26. It. in de Bieststrate in een Swane 10 s. pag.

27. It. in de Wijngartstrate Walterus Strijch 35 s. pag.

IN PAROCHIA SANCTE GERTRUDIS

IN PAROCHIA SANCTE GHERTRUDIS

91. Primo in de Halfstrate retro Baggardis supra ramam Johannis dicti Kelsterlinc et uxoris sue 14 s. 6 d. pag.
92. It. ad domum et curtem Goddefridi dicti Gheram 32 s. pag.
93. It. ad domum et curtem Walteri dicti de Weduwen 4 cap. 4 s. bone monete et 30 s. pag.
94. It. ex parte Johannis de Arscot supra domum suam in de Borchstrate 30 s. pag.
95. It. in de Yseren dore 40 s. pag. *It. 4 halstere siliginis.*
96. It. idem 3 lb. 15 s. pag. recepit frater Henricus de Biest ad vitam.
28. It. in Halfstrate retro Baggardos supra ramam Johannis dicti Kelsterlinc et uxoris sue 14 s. 6 d. pag.
29. It. ad domum et curtem Goddefridi dicti Gheram 32 s. pag.

90. Aanvulling van hand 1.

A 26. Aanvulling van hand d.

A 27. Aanvulling van hand d.

IN PAROCHIA... in purper.

IN PAROCHIA... in rood.

Hier begint vel IX.

95. Aangevuld door hand 2.

A 26. Bieststraat: de Brusselse straat tussen Predikherenstraat en de Ridderstraat (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 105).

A 27. Wijngaerdstraat: de Brusselse straat van St. Jakob tot de vesten (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 105).

91. en A 28. Bogardenklooster: in de Mechelse straat (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 252).

94. Johannes van Aarschot, priester, overleden op 12 sep. 1380 (cfr. WILS, *op. cit.*, p. 414).

Borchstraat: Mechelse straat: van de Vismarkt tot Caesarsberg (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 101).

96. Priester Hendrik van de Biest wordt vernoemd op 31 dec. 1399 (cfr. WILS, *op. cit.*, p. 436).

97. It. supra arenam ad domum Henrici vander Capellen quondam Walteri dicti de Boerne 10 s. pag.
98. It. ex opposito Johannis dicti Marseken ad domum Johannis der Weduwen 12 s. pag. *et sex lb. ; modo tenet Johannes Willemaar.*
99. It. Codefridus dictus Raet 15 s. pag.
100. It. prope quattuor molendina supra domum Gherardi Kersbout 6 s. pag.
101. It. ad domum Swane Platvoets ex parte Margriete Criniwinckels, beghinne 10 s. pag.
102. It. in proxima domo que quondam fuit Henrico de Yscha 5 s. pag.
103. It. in Rameystrate supra rosarum 2 cap. 18 d. bone monete et 33 d. pag. Aert vander Stappen solvit.
104. *It. ex parte Johannis de Acereem supra domum Egidii de Gele iuxta ecclesiam sancte Gertrudis 20 s.*
105. It. Heynricus dictus de Naen ad domum suam ex parte domine dicte Custodis 10 s. pag.

98. Aangevuld door hand I.

104. Aanvulling van hand I.

98. Jan Willemair was schepen in 1379 (schepenlijst bij VAN WONTERGHEM, *op. cit.*).
100. Viermolens: graanmolens op rechter Dijle-arm bij de Sluisstraat en de Vaartstraat.
101. Swane Platvoet, overlijdt in begin 1413 (S. A. L. 5016, f. 111).
Op 4 juli 1351 verwerft een Beatrijs de Creenwinckele, beginn, een lijfrente van 26 lb. en 6 mudden rogge ten laste van Peter Platvoet (BOURGUIGNON, *op. cit.*, 3379).
102. *It. Ywanus dictus Coc recognavit se debere fratri Henrico de Ysche fratri domus Augustiniensis Lovanii et Margriete Colays 20 lb. gr. tur.* voor de schepenbank op 21 april 1381 (S. A. L. 7705).
Daarnaast komt een Hendrik van Ysche, verver, voor op 11 nov. 1384 (S. A. L. 7705).
103. Rameystraat: de huidige Kardinaalstraat (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 99).
104. Egidius de Gele, wever, vermeld op 8 mei 1383 (S. A. L. 7705).
105. Hendrik Naen is zoon van Jan Naen en wordt gekwalificeerd als beenhouwer wanneer hij optreedt als borg van Gielis de Rike op 16 maart 1394 (S. A. L. 7302). Hij bezit een herberg « Swane » en aanpalende huizen en hovingen in de Borchstraat op 7 juli 1381 (S. A. L. 8104).
Hij was schepen voor de ambachten in 1398, 1400, 1402, 1404 en 1406 (M. VAN WONTERGHEM, *op. cit.*, p. 23 en passim). Hij bezit op 20 jan. 1400 een huis met hof en toebehoorten in de Slachtstrate (S. A. L. 7710) en één in de Dorpsstraat (S. A. L. 7302; 7 juli 1401) en een stuk wijngaard te Kessel (S. A. L. 8104, 7 juli 1405). In 1391 treedt hij op als borg bij de verpachting van het vleeshuis (S. A. L. 4957). In 1392 koopt hij het tolleken op de vis-

106. It. in de Veweistrate supra domum et curtem Katherine Taelmans 5 lb.; *mode tenet Lambertus de Velteem*.
107. It. ad domum Ghiselberti ultra pontem dicte Scebrugghen in qua modo consit post vitam uxoris 10 s. pag.
108. It. in opposito den Werf ad domum Godevardi Compeyn 30 s. pag.
109. It. ad domum et curtem Johannis de Beteken prout iacet in Cerdovia 20 s. pag.; modo tenet et solvit inde Petrus Rufus 5 s., Heynricus de Bettenrode 5 s., Himerus Cocus 5 s. et Johannes Kempe 5 s.
110. It. ex parte domicelle Dilie Abraens supra vineam Johannis de Munstere prope Galgberch 49 s. pag.
111. It. ad domum Franconis de Leodio ex parte Johannis Ratteman et uxoris sue 20 s. pag.; nunc tenet Geert Grutere.
112. It. in plathea castra supra domum Johannis dicti Naens quam dicitur Swane ex parte Katherine Taelmans ex opposito domo Godefridi de Monte 1 cap. 11 d. bone monete.

106. Aangevuld door hand 1.

110. Aanvulling van hand 1.

markt en treedt op als borg voor de vetteraccijns (S. A. L. 5003) en in 1393 is hij borg voor de pondaccijns en het tolleken (S. A. L. 4959). Cfr. 112.

106. Veweistraat: de Pereboomstraat (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 103).

107. Schipbrug: brug in de Mechelse straat aan de Vismarkt (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 101).

108. De Werf: vlak-bij de Mechelse straat (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 101).

109. Cerdovia: Fonteinstraat (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 103 en BOURGUIGNON, *op. cit.*, Table onom., p. 42).

110. Jan vanden Munstere treedt als wijngaardenier op in akten van 24 aug. 1390 (S. A. L. 7705) en 3 nov. 1394 (S. A. L. 7302).

Galgberg: heuveltje in St. Kwintensparochie nabij St. Kwintensberg (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 11, 79, 113). Hier is waarschijnlijk een andere plaats bedoeld vermits het moet gelegen zijn in St. Geertrui-parochie. In een schepenakte van 19 jan. 1439 is er sprake van een wijngaard *supra Galgberch in loco dicto Helle* (S. A. L. 8552). Volgens J. JANSEN, *L'abbaye norbertine du Parc-le-Duc (1129-1929)*, Malines 1929, p. 169 had de Park-abdij in de XV^e eeuw wijngaarden op de *Galgenberch* dicht bij de Mechelse poort.

111. Gerard de Grutere krijgt op 28 juni 1383 het monopolie van de gruitverkoop in Leuven (A. VERKOOREN, *Inventaire des chartes et cartulaires des duchés de Brabant, Limbourg et des pays d'Outre-Meuse*, I, 8, n^o 5990). Op 28 maart 1390 treedt hij op als burgemeester (S. A. L. 7705) en hij wordt vermeld als brouwer in een akte van 21 dec. 1378 (S. A. L. 7705). Cfr. over hem VAN WONTERGHEM, *op. cit.*, p. 95-98 en *passim*.

112. Jan Naen, munter, vermeld op 7 sep. 1393 (S. A. L. 7302). In 1393 biedt hij op bij de verpachting van de medeaccijns (S. A. L. 4959); in 1396 koopt hij de accijns op het vleeshuis (S. A. L. 4961) en in 1399 biedt hij op de mede-

113. It. supra domum Henrici Scithinc sicut iacet in die Brochstrate inter bona Johannis Yden, rotarii, et bona Henrici dicti Weyns 50 s. ex parte Arnoldi Himbriert.
114. It. ex parte domicelle Mathildis vanden Dile 5 s. bone monete sed non valent plus nisi octo libras ; nunc solvit Margriete van Ertrike.
115. It. 7 lb. ex parte ipsius Gerardi de Cornetaken supra domum suam in qua moratur Johannis de Honscem in den Bruel.
116. It. ex parte Heynrici Cesaris supra domum Nycholai sartoris 26 s. 8 d.
117. It. in den Ham supra domum et curtem Mathie de Buscho ex parte domine de Rode militisse 2 cap. et unum gros. antiq.
118. It. ex parte Nycholai de Dormale in Slirustrate (?) Arnoldi de Huffle.

117. Aanvulling van hand 1.

accijns en pacht de bieraccijns voor 472 lb. 16 s. 8 d. oude groten (S. A. L. 4962). Cfr. 105.

Godfried de Monte wordt vernoemd op 26 apr. 1394 (BOURGUIGNON, *op. cit.*) als schuldeiser van Gord Boxhoren voor 1000 lb. oude groten (S. A. L. 7302) en op 21 sep. 1400 samen met een andere als schuldeiser van Lod. Pynnock voor evenveel (S. A. L. 7303). Hij was herhaaldelijk schepen, o. m. in 1379 en vanaf 1382 haast om het jaar tot 1402 (VAN WONTERGHEM, *op. cit.*, p. 26). Gerelmus de Monte draagt hem de helft over van 16 lb. jaarlijkse cijns op een bunder land van Elisabeth, weduwe van Jan de Winghe, gelegen « supra Stupers » (S. A. L. 8488-8489, 22 okt. 1390) en Arnold van Yper staat hem 9 s. 6 d. oude cijns af op het huis van Otto van Vertrike in de Oude Muntstraat (S. A. L. 8490, 31 dec. 1390). Cfr. 105.

113. Jan Yden, ontvangt samen met twee anderen de belofte van levering van 40 mudden tarwe te Leuven (S. A. L. 4959, 30 okt. 1389). Is deze Jan Yden te vereenzelvigen met de Jan Yden, *agricola*, uit de schepenakte van 27 juli 1389 (S. A. L. 7705, f. 12) ?
115. Gerardus de Kortenaken en zijn echtgenote Catherina Perchamunters stichtten in 1347 een jaargetijde bij de Augustijnen, cfr. RIVIVS, *op. cit.*, f. 95. Cfr. 39.
117. Ram: klein straatje in de Minderbroedersstraat tussen de 2 bruggen (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 109). Hier is waarschijnlijk de *Nuwe Ham* bedoeld, de verbindingsstraat tussen de Borchstraat en de Kwade Hagen, die inderdaad in St.-Geertrui-parochie ligt, terwijl de Ham in Sint-Pieters-parochie ligt (cfr. kaart in VAN WONTERGHEM, *op. cit.*). De Nieuwe Ham of kortweg Ham is de huidige Penitentenstraat (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 103).
118. Niklaas van Dormale, schepen van Leuven, en twee anderen hebben een vorderingsrecht voor 200 lb. oude groten op Hendrik Andries, schepen te Leuven (S. A. L. 7704, 16 jan. 1363).
Hij maakte deel uit van de raad der negen door Wenceslas en Johanna van Brabant aangesteld om de vergoedingen te bepalen die zouden uitgekeerd

119. It. ex parte Rodolphi Rogghe supra Cardenhoet 10 s.
 120. It. in Slirustrate (?) ad domum Petri dicti de Verkendonc 10 s.
 pag.
 121. It. in eadem platea ex parte Johannis Bliden ; Mathijs Steckaert
 solvit 5 lb.
 122. It. supra domum et curtem Egidii Heyme supra Ulaken ex
 parte domina de Rode militisse unum mutonem monete Bra-
 banciae.

122. Aanvulling van hand 1.

worden aan de door Peter Coutereel getaxeerde patriciërs (S. A. L. 2749,
 1 mei 1363.)

Slirustrate (?) = Sluisstraat ?

122. Egidius Heyme vermeld als bezitter van goederen nabij de Swaenenstrate
 grenzend aan goederen van Gielis Rike (26 feb. 1390; S. A. L. 7705).
 Ulake: deel van de huidige Vaartstraat, vanaf Vital de Costerstraat tot de
 Vaart (VAN EVEN, *op. cit.*, p. 98).

R. VAN UYTVEN,

Aangesteld navorser N. F. W. O.